

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m.

Utlåtande, angående tillfällig löneförbättring under år 1919 för vissa befattningshavare hos riksdagens verk och myndigheter.

Till bankoutskottet hava avlåtits och hänvisats de framställningar rörande tillfällig lönereglering under år 1919 för befattningshavare hos riksdagens verk och myndigheter, varom har nedan vidare förmäles.

I en till utskottet avlåten, den 20 mars 1919 dagtecknad skrivelse *Riksbanken.* hava fullmäktige i riksbanken anfört följande:

»Vad slutligen vidkommer frågan om en provisorisk lönereglering för riksbankens tjänstemän, i likhet med vad som väntas komma befattningshavare vid de centrala ämbetsverken m. fl. till del, få fullmäktige, som tagit del av löne-regleringskommitténs den 20 november 1918 i ärendet avgivna betänkande, ansluta sig till vad i detta betänkande föreslagits och sålunda hemställa, att följande provisoriska lönetillägg må från och med år 1919 tillsvidare tillerkännas riksbankens befattningshavare.

Vid huvudkontoret.

Fjärde gradens tjänstemän, som i avlöningshänseende äro likställda med tredje normalgraden inom de centrala ämbetsverken, 1,000 kronor eller 12,3 % av begynnelseavlöningen, 8,100 kronor. Av tillägget torde — då avlöningstiteln ortstillägg ej förekommer i riksbankens stat — 700 kronor anses böra tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Tredje graden, närmast jämförlig med andra normalgraden inom de centrala ämbetsverken, likaledes 1,000 kronor eller 15,6 % av begynnelseavlöningen, 6,400 kronor. Fördelningen av tillägget mellan lön och tjänstgöringspenningar lika med fjärde graden.

Andra graden, som intager en mellanställning mellan första och andra normalgraderna inom de centrala ämbetsverken, 900 kronor eller 18,75 % av begynnelseavlöningen, 4,800 kronor. Av tillägget torde 600 kronor anses böra tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Första graden, med lägre avlöning än den för första normalgraden vid de centrala ämbetsverken gällande, 800 kronor eller 25 % av begynnelseavlöningen, 3,200 kronor. Av tillägget torde 500 kronor anses bära tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö.

Verkställande styrelseledamöter 1,200 kronor eller 12,6 % av begynnelseavlöningen, 9,500 kronor. Av tillägget torde 900 kronor anses bära tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Tjänstemännen samma belopp och fördelning mellan lön och tjänstgöringspenningar, som föreslagits för motsvarande grader vid huvudkontoret.

Vid de mindre avdelningskontoren.

Verkställande styrelseledamöter och kontorsföreståndare 1,000 kronor eller 14 % av begynnelselönen, 7,100 kronor. Av tillägget torde 700 kronor anses bära tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Kamrerare 900 kronor eller 18 % av begynnelselönen, 5,000 kronor. Av tillägget torde 600 kronor anses bära tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Kassörer 800 kronor eller 21 % av begynnelselönen 3,800 kronor. Av tillägget torde 500 kronor anses tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Registratorer och bokhållare 700 kronor eller 24 % av begynnelselönen, 2,900 kronor. Av tillägget torde 400 kronor anses bära tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

För det vetenskapliga bitrudet för värden av riksbankens mynt- och medaljsamling, annan styrelseledamot vid avdelningskontor än verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare samt ombudsmännen vid kontoren i Malmö, Luleå och Visby torde någon provisorisk arvodesförhöjning icke bära ifrågakomma, då dessa befattningar i riksbanken blott äro bisysslor.

Självfallet skulle icke heller något provisoriskt lönetillägg ifrågakomma för befattningshavare, tillhörande vaktpersonalen eller de kvinnliga biträdena, om deras avlöning, på sätt här förut föreslagits, blir reglerad.

Kostnaden för det provisoriska lönetillägget skulle — med de förändringar i staten, som ovan föreslagits — belöpa sig till 244,400 kronor för år räknat.»

Riksgäldskontoret.

Vidare hava fullmäktige i riksgäldskontoret i en till bankoutskottet avlåten, den 27 mars 1919 dagtecknad skrivelse anført följande:

»I en till innevarande riksdag avlåten proposition nr 326 har Kungl. Maj:t bland annat föreslagit riksdagen medgiva, att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt propositionen bilagt förslag. Enligt detta förslag skola såsom lönetillägg utgå följande belopp: till tjänstemän i tredje normalgraden 1,000 kronor, varav 600 kronor bära anses tillhöra lönen, 300 kronor tjänstgöringspenningarna och 100 kronor ortstillägget, till tjänstemän i andra normalgraden likaledes 1,000 kronor, fördelade med 600 kronor på lönen, 300 kronor på tjänstgörings-

penningarna och 100 kronor på ortstillägget, samt för tjänstemän i första normalgraden 900 kronor, fördelade på de tre olika slagen av avlöning med resp. 500, 300 och 100 kronor.

Enligt fullmäktiges mening äro de skäl, som i propositionen anförts för beredande av ifrågavarande tillfälliga löneförbättring åt befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, i lika hög grad tillämpliga på riksgäldskontorets tjänstemän. Dessas avlöningsförhållanden äro nämligen ordnade i nära överensstämmelse med sagda befattningshavares, med de skiljaktigheter endast, som betingas därav, att tjänsterna i riksgäldskontoret äro indelade i fyra lönegrader. Motsvarande lönetillägg torde därför böra beredas riksgäldskontorets tjänstemän. Med hänsyn bland annat till den olika gradindelningen kan emellertid Kungl. Maj:ts förslag ej utan vidare tillämpas på riksgäldskontoret utan måste undergå någon jämkning. För tjänstemännen i *fjärde graden* — riksgäldssekreteraren och riksgäldskommissarien — vilka i avlöningshänseende äro likställda med tredje normalgraden i de centrala ämbetsverken, ävensom för första revisorn med avlöning mellan fjärde och tredje gradernas, bör, enligt fullmäktiges uppfattning, tillägget utgöra 1,000 kronor, motsvarande för de förstnämnda 12,8 % och för den senare 14,7 % av begynnelseavlöningen, resp. 8,100 och 6,800 kronor. Då ortstillägg ej förekommer i riksgäldskontorets stat, torde av tillägget 700 kronor anses böra tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna. Till tjänstemännen i *tredje graden*, närmast jämförlig med andra normalgraden i den centrala förvaltningen, bör tillägget likaledes utgå med 1,000 kronor eller 15,6 % av begynnelseavlöningen, 6,400 kronor. Fördelning mellan lön och tjänstgöringspenningar bör vara densamma som för fjärde graden. Tjänstemännen av *andra graden*, vilka intaga en mellanställning mellan första och andra normalgraderna i den centrala förvaltningen, böra såsom tillägg få uppbära 900 kronor eller 18,75 % av begynnelseavlöningen, 4,800 kronor. Av tillägget torde 600 kronor böra tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna. För tjänstemännen av *första graden* med lägre avlöning än den för första normalgraden synes tillägget lämpligen böra bestämmas till 800 kronor eller 25 % av begynnelseavlöningen, 3,200 kronor. Av beloppet torde 500 kronor böra anses tillhöra lönen och 300 kronor tjänstgöringspenningarna.

Fullmäktige få sålunda hemställa, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen *dels* medgiva, att tillfällig löneförbättring må, enligt av fullmäktige ovan angivna grunder, under år 1919 utgå till riksgäldskontorets tjänstemän;

dels och bemyndiga fullmäktige att för ändamålet av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp.»

Dessutom hava fullmäktige i en likaledes den 27 mars 1919 dagtecknad skrivelse hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen, att riksgäldskontorets kvinnliga biträden måtte, i likhet med vad av Kungl. Maj:t föreslagits för de ordinarie kvinnliga biträdena inom den civila statsförvaltningen, för år 1919 komma i åtnjutande av ett tillfälligt lönetillägg av 350 kronor. Enligt fullmäktiges mening skulle härav 250 kronor hänföras till lönen och 100 kronor till tjänstgöringspenningarna.

Riksdags-
biblioteket.

Till bankoutskottet har hänvisats en inom andra kammaren av herr *Kjellberg* väckt motion nr 356. Under åberopande att Kungl. Maj:ts proposition nr 326 angående tillfällig löneroglering under år 1919 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen, icke innefattande befattningshavare i riksdagsbiblioteket, för vilka dock, enligt gällande stat, löneförmånerna äro fastställda i enlighet med de inom statsförvaltningen gällande grunder, har motionären hemställt, »att riksdagen måtte besluta, att under år 1919 tillfällig löneroglering skall, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som i nämnda kungl. proposition föreslagits, eller de andra grunder, som kunna befinnas lämpliga, och vilka vederbörande utskott behagade föreslå, utgå till befattningshavare, anställda i riksdagsbiblioteket.»

Justitieom-
budsman-
expeditionen
och militie-
ombudsmans-
expeditionen.

Till utskottet har vidare hänvisats en likaledes inom andra kam- maren under nr 413 av herr *Pettersson* i Södertälje väckt motion, i vil- ken anföres följande:

»I propositionen nr 326 har Kungl. Maj:t bland annat föreslagit riksdagen att medgiva, att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt propositionen bilagt förslag. Bland de befattningshavare, som skulle komma i åtnjutande av den sålunda föreslagna löneförbättringen, äro även justitiekanslern och de vid justitiekanslersexpeditionen anställda tjänstemännen. Det föreslås sålunda, att avlöningstillägg skulle tillkomma

<i>justitiekanslern</i>	med	1,500 kronor, därav 1,000 kronor lön, 400 kronor tjänstgöringspenningar och 100 kronor ortstillägg
<i>expeditionsskreteraren</i> vid justitiekanslersexpeditionen	»	1,000 kronor, därav 600 kronor lön, 300 kronor tjänstgöringspenningar och 100 kronor ortstillägg
<i>registratorn</i> vid justitiekanslersexpeditionen	»	900 kronor, därav 500 kronor lön, 300 kronor tjänstgöringspenningar och 100 kronor ortstillägg.

Enär f. n. riksdagens justitieombudsman och militieombudsman i avlöningshänseende äro likställda med justitiekanslern, synes den löneförbättring, som ifrågasättes för sistnämnde befattningshavare och den vid hans expedition anställda personal, även böra komma riksdagens ombudsmän och deras expeditionspersonal till godo. På grund härav hemställes, att riksdagen må medgiva, att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå till följande befattningshavare med nedanstående belopp:

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Orts- tillägg.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
<i>Justitieombudsmansexpeditionen:</i>				
Justitieombudsmannen	1,000	400	100	1,500
Expeditionssekreteraren	600	300	100	1,000
Registratorn	500	300	100	900
<i>Militieombudsmannens expedition:</i>				
Militieombudsmannen	1,000	400	100	1,500
Expeditionssekreteraren	600	300	100	1,000
Intendenten	500	300	100	900

Riksdagen har i anledning av statsutskottets därom i utlåtande nr 101 avgivna förslag medgivit, att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt de grunder, som finnas angivna i berörda utlåtande. Dessa skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag huvudsakligen därutinnan, att ortstilläggsbeloppet sammanförts med lönen. Utskottet anser, att jämväl här ifrågakvarande befattningshavare böra komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring efter samma grunder, som medgivits för de i riksdagens beslut avsedda befattningshavarna inom den civila statsförvaltningen.

Utskottet.

I avseende å det föreslagna provisoriska tredje ålderstillägget å 200 kronor, att utgå under år 1919 till kvinnliga biträden och likställda befattningshavare efter 15 års tjänstgöring, torde, då några sådana befattningshavare här icke förekomma, en bestämmelse i berörda syfte ej vara erforderlig.

I riksbanken finnes ett fåtal befattningshavare, som kvarstå å gammal stat. Dessa kunna icke utan riksdagens särskilda medgivande komma i åtnjutande av den föreslagna tillfälliga löneförbättringen för år 1919. Ett sådant medgivande synes böra lämnas ifrågakvarande befattningshavare under villkor, att de före den 1 juli 1919 förklara, att de underkasta sig för avlöningens åtnjutande enligt den nya avlöningsstaten stadgade villkor och bestämmelser.

Kostnaderna torde böra bestridas av samma medel, från vilka ifrågakvarande institutioners avlöningar bestridas, utom vad beträffar befattningshavarna vid riksdagsbiblioteket, åt vilka den tillfälliga löneförbätt-

ringen synes böra utgå från förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen, enär anslaget till avlöningar och arvoden till styrelsen och ordinarie befattningshavare vid biblioteket är betecknat såsom förslagsanslag, högst.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken och fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställningar samt de i ämnet väckta motionerna II: 356 och 413, må

1:o) medgiva, att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå vid vissa befattningar vid riksdagens verk och myndigheter i enlighet med här bilagda förslag,

2:o) bemyndiga

dels fullmäktige i riksbanken, att för ifrågavarande ändamål av riksbankens medel använda erforderligt belopp;

dels fullmäktige i riksgäldskontoret, att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp;

dels justitieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöning, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

dels ock militieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöning, resekostnader och expenser för militieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

3:o) medgiva, att de befattningshavare vid riksbanken, som kvarstå å äldre stat, må komma i åtnjutande av den lönereglering, som här ovan föreslagits, under förutsättning att de före den 1 juli 1919 underkasta sig för avlöningens åtnjutande enligt den nya avlöningsstaten stadgade villkor och bestämmelser.

Stockholm den 28 maj 1919.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Hedenstierna, Gustafsson, Neiglick, Enhörning, Hedenström, Stenberg* och *Lindgren* samt

av andra kammaren: herrar *Gustafsson* i Örebro, *Bogren, Sommelius, Jonsson* i Gumboda, *Edbom, Borggren, Bäcklund* och *Hagman*.

Bilaga.

Förslag rörande tillfällig löneförbättring för befattningshavare hos riksdagens verk och myndigheter år 1919.

	Föreslaget avlöningstillägg.		
	Lön. Kronor.	Tjänstgörings- penningar. Kronor.	Summa. Kronor.
Riksbanken.			
Huvudkontoret.			
1 tjänsteman i fjärde tjänstegraden.....	700	300	1,000
8 tjänstemän " " "	5,600	2,400	8,000
1 tjänsteman i tredje "	700	300	1,000
10 tjänstemän " " "	7,000	3,000	10,000
1 tjänsteman i andra "	600	300	900
39 tjänstemän " " "	23,400	11,700	35,100
1 tjänsteman i första "	500	300	800
53 tjänstemän " " "	26,500	15,900	42,400
1 kvinnligt biträde av andra graden	250	100	350
7 kvinnliga biträden av " "	1,750	700	2,450
1 kvinnligt biträde av första "	250	100	350
5 kvinnliga biträden av " "	1,250	500	1,750
Avdelningskontoret i Göteborg.			
1 verkställande styrelseledamot	900	300	1,200
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden.....	700	300	1,000
1 " " andra "	600	300	900
8 tjänstemän " " "	4,800	2,400	7,200
1 tjänsteman i första "	500	300	800
10 tjänstemän " " "	5,000	3,000	8,000
Avdelningskontoret i Malmö.			
1 verkställande styrelseledamot	900	300	1,200
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden.....	700	300	1,000
1 " " andra "	600	300	900
4 tjänstemän " " "	2,400	1,200	3,600
1 tjänsteman i första "	500	300	800
8 tjänstemän " " "	4,000	2,400	6,400

	Föreslaget avlöningstillägg.		
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Övriga avdelningskontor.			
1 verkställande styrelseledamot	700	300	1,000
13 » styrelseledamöter	9,100	3,900	13,000
1 kontorsföreståndare, tillika kamrer	700	300	1,000
8 » » kamrerare	5,600	2,400	8,000
1 kamrer	600	300	900
13 kamrerare	7,800	3,900	11,700
1 kassör	500	300	800
22 kassörer	11,000	6,600	17,600
1 registrator eller bokhållare	400	300	700
78 registratorer eller bokhållare	31,200	23,400	54,600
Summa	—	—	246,400
Riksgäldskontoret.			
1 tjänsteman i fjärde tjänstegraden	700	300	1,000
1 » » » »	700	300	1,000
1 förste revisor	700	300	1,000
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden	700	300	1,000
1 » » » »	700	300	1,000
1 » » andra »	600	300	900
3 tjänstemän » » »	1,800	900	2,700
1 tjänsteman » första »	500	300	800
2 tjänstemän » » »	1,000	600	1,600
1 kvinnligt biträde av högre grad	250	100	350
1 » » » » »	250	100	350
1 » » » lägre »	250	100	350
1 » » » » »	250	100	350
Summa	—	—	12,400
Riksdagsbiblioteket.			
1 riksdagsbibliotekarie	700	300	1,000
1 andre bibliotekarie	600	300	900
1 » »	600	300	900
Summa	—	—	2,800

	Föreslaget avlöningstillägg.		
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Justitieombudsmansexpeditionen.			
Justitieombudsmannen	1,100	400	1,500
Expeditionssekreteraren	700	300	1,000
Registratorn-kanslisten	600	300	900
Kvinnligt biträde av lägre grad	250	100	350
Summa	—	—	3,750
Militieombudsmansexpeditionen.			
Militieombudsmannen	1,100	400	1,500
Expeditionssekreteraren	700	300	1,000
Byråintendenten	600	300	900
Kvinnligt biträde av lägre grad	250	100	350
Summa	—	—	3,750